

Č. 6742.

Jazykové právo. — Administrativní řízení: K otázce instančního postupu a oprávnění nadřízeného úřadu ve sporech jazykových vzniklých u řádného soudu.

(Nález ze dne 23. září 1927 č. 20.157).

V ě c: Firma Jan H. v L. proti ministerstvu spravedlnosti o odmítnutí stížnosti ve věci jazykového práva.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

D ů v o d y: St-lka podala u okr. soudu v Liberci, jako soudu procesního německým jazykem sepsanou žádost za povolení mobilární exekuce proti Karlu H. v Praze a to na přihlášení s tím, že exekučním soudem jest okr. soud Praha-Karlín. Žádost ta byla straně procesním soudem dne 12. února 1926 vrácena s příkazem, aby byla podána také v jazyce státním. Dne 5. března 1926 podala st-lka do tohoto rozhodnutí dozorčí jazykovou stížnost u přednosty okr. soudu v Liberci, kterou tento výměrem z 8. března 1926 meritorně vyřídil v ten smysl, že se jí nevyhovuje, protože okr. soud v Karlíně není povinen přijímati podání v jazyku německém. Tento výměr byl doručen 15. března 1926, načež podala strana dne 30. března 1926 u přednosty okr. soudu v Liberci dozorčí jaz. stížnost na presidium kraj. soudu v Liberci, kam došla dne 1. dubna 1926. Tuto stížnost presidium kraj. soudu zamítlo rozhodnutím ze 7. dubna 1926 z meritorních důvodů obdobných s důvody uvedenými přednostou okr. soudu v Liberci. Ke konci bylo poznamenáno, že stížnost byla u přednosty okr. soudu v Liberci podána se zřetelem na ustanovení čl. 96 jaz. nař. opožděně a že měla býti již přednostou okr. soudu odmítnuta. Další stížnost odmítlo presidium vrch. zem. soudu v Praze rozhodnutím z 20. dubna 1926, poukazujíc na to, že jak stížnost, podaná u přednosty okr. soudu, tak i další stížnost, došla dne 1. dubna 1926 u presidia kraj. soudu, byly podány opožděně. Proto stačilo již první stížnost odmítnouti a nebylo potřebí zabývati se jejím obsahem. Poněvadž nesprávným postupem nižších instancí zřejmě opožděné podání nemohlo býti odčiněno, odmítá presidium vrch. soudu i další stížnost jemu podanou, byť i tato byla podána včas. Stížnost do tohoto výroku presidia vrch. zem. soudu vznesenou zamítlo min. sprav. nař. rozhodnutím z důvodu, že rozhodnutí přednosty okr. soudu v Liberci z 8. března 1926 bylo nesprávné a strana nemůže z něho odvozovati právo, aby nadřízené stolice přezkoumávaly postup okr. soudu v Liberci, z něhož vzešel tento jaz. spor. Právem proto presidium vrch. zem. soudu odmítlo stížnost bez meritorního vyřízení.

Stížnost vytýká jako nezákonnost, že žal. úřad, konformuje se se stanoviskem, zaujatým presidiem vrch. zem. soudu, odmítl meritorní projednání jaz. stížnosti, podané do rozhodnutí presidia kraj. soudu. I kdyby snad lhůta po podání jaz. stížnosti k přednostovi okr. soudu anebo k presidiu kraj. soudu byla bývala skutečně promeškána, nelze

přehlédnouti, že obě tato úřední místa o otázce jaz. práva st-lčina rozhodla meritorně, a že st-lka má proto nárok, aby i o jejím odvolání proti meritornímu rozhodnutí presidia kraj. soudu včas podaném rozhodla dovolaná instance zase meritorně.

Nss nemohl této námitce upřít oprávněnost. Jak z děje prve vyličeného jde na jevo, rozhodlo presidium kraj. soudu v Liberci dne 7. dubna 1926 meritorně o otázce, zda žádost za povolení exekuce měla být podána jen v jazyce německém. Tento výrok jest rozhodnutím úřadu, který je dle § 7 jaz. zák. jako příslušný státní orgán dohlédací nad okr. soudem povolán, aby vyřídil spor o užití jazyka při okr. soudu v Liberci vzniklý. Na existenci tohoto rozhodnutí ničeho nemění poznámka mu připojená, že měla být stížnost u přednosty okr. soudu podaná odmítnuta jako opožděná, neboť při předcházejícím obsahu vyřízení lze ji chápati jen jako výtku, učiněnou tomuto přednostovi soudu. Byl-li tu však výrok úřadu, příslušného k vyřízení jaz. sporu a byla-li proti němu včas vznesena stížnost, bylo věci nadřízeného a dovolaného úřadu, aby o stížnosti té rozhodl meritorně. Otázkou, mohl-li snad postup přednosty okr. soudu a presidia kraj. soudu zavdati nadřízeným úřadům příčinu, aby jejich rozhodnutí z moci úřední byla odstraněna, nemohl se nss zabývat, poněvadž opatření toho druhu ani presidiem vrch. soudu ani min-em sprav. nebylo učiněno a strana proti němu se nemohla brániti. Leč z důvodu, že postup ten byl shledán vadným, nemůže vyšší instance odmítnouti projednání odvolání, včas podaného a ponechati v platnosti v odpor vzaté meritorní rozhodnutí, k němuž podle jejího názoru došlo právě oním vadným postupem.

Opačný právní názor, položený za základ nař. rozhodnutí, je mylný a proto bylo rozhodnutí to zrušiti dle § 7 zák. o ss.

Č. 6743.

Živnostenské právo. — Administrativní řízení:
* Rozhodujíc za platnosti zák. z 19. srpna 1925 č. 203 Sb. o odvolání proti odepření licence k soukromému prostředkování koupě a prodeje nemovitostí a úvěru, jež se stalo před účinností tohoto zákona, musí min. obch. své rozhodnutí založiti na tomto zákoně.

(Nález ze dne 24. září 1927 č. 19.061.).

Prejudikatura. Boh. 3559/26 adm.

Věc: Hynek M. v R. (adv. Dr. Frt. Kysela z Prahy) proti ministerstvu obchodu o realitní a úvěrové jednání.

Výrok: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Žádostí ze 14. dubna 1925 domáhal se st-l koncese ke sprostředkování koupě a prodeje nemovitostí a úvěru se stanovištěm v R.

Zsp v Praze výměrem z 28. dubna 1925 žádosti nevyhověla pro nedostatek skutečné místní potřeby podniku toho druhu a pro nedo-